

Ангеліна ВИШИНСЬКА

здобувач вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр»,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Чорноморський національний університет імені Петра Могили,
м. Миколаїв

Науковий керівник: **Дранус В.В.**

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів і кредиту,
Чорноморський національний університет імені Петра Могили,
м. Миколаїв

КОНТРИБУЦІЯ В СФЕРІ СТРАХУВАННЯ

Контрибуція – це право страховика звернутися до інших страховиків, які за проданими полісами несуть відповідальність перед самим конкретним страхувальником із пропозицією розділити витрати за відшкодування збитків [2].

Розмір контрибуції визначається в грошовому вираженні і розраховується по кожному страховому полісу, виписаними різними страховиками, за принципом пропорційної відповідальності.

Можливість контрибуції виникає при наявності п'яти умов [2]:

- існують два і більше страхових поліси;
- страхові поліси повинні покривати одні й ті ж страхові інтереси;
- поліси повинні покривати однакові ризики, які є причиною збитку;
- поліси повинні ставитися до одного і того ж об'єкту страхування;
- по кожному страховому полісу кожен страховик повинен бути відповідальним за збитку.

Договори страхування, відповідно до яких видаються страхові поліси, які беруть участь в контрибуції, не обов'язково повинні бути повністю ідентичними по покриваються інтересам, ризиків і об'єктів. Один поліс може «насуватися» на інший. Наприклад, поліс, що забезпечує страхове

покриття товару (або іншого виду майна) в одному місці, може зробити контрибуцію в інший поліс, що покриває товари даного страхувальника повністю.

Страхова практика виробила стандартизовані методи розрахунків контрибуції. Зокрема, для полісів, в яких предмет страхування ідентичний, і не зачіпається застереженням леверидж, збитки оплачуються пропорційно страховим сумами [2, 3].

Наприклад, щодо одного і того ж об'єкта страхування (виду майна) видані три страхових поліси різними страховими компаніями А, В і С на різну страхову суму: 100000, 150000 і 250000 відповідно. У цьому випадку кожна страхова компанія повинна відшкодувати збитки майну в тій частці, в якій страхова сума по її полісу, становить в сукупній страховій сумі за всіма виданими полісами. Розрахунок належної до сплати страхового відшкодування при збиток в 100000 наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники обсягів відшкодованого збитку

Страхова компанія	Страхова сума	Частка страхової компанії в сукупній страховій сумі	Розмір відшкодованого збитку, що припадає на компанію при загальному збитку застрахованого майна в 100000
А	100000	0,2	20000
В	150000	0,3	30000
С	250000	0,5	50000

Контрибуція важлива ще й тому, що її застосування стримує нечесних страхувальників від бажання застрахувати одне й те саме майно кілька разів з метою наживи. Проте застосовувати цей принцип потрібно досить обережно. Перш за все, слід переконатися, що існують не менше як два поліси на відшкодування збитків, і стосуються вони однакових ризиків і

одних і тих самих предметів страхування. Найпростіший метод розподілу відповідальності між страховиками ґрунтується на пропорційному підході. Наприклад, у трьох страховиків застрахований один і той самий автомобіль на суми відповідно 6500, 8000 і 8200 грн., що в загальному становить 22700 грн. страхової суми. Частка першого страховика дорівнює 28,6, другого – 35,2 і третього – 36,2%. Якщо доведеться покривати збитки в зв'язку з викраденням автомобіля, що мав реальну вартість 8 200 грн., суми призначені для відшкодування будуть розподілені в таких самих пропорціях: відповідно перший страховик сплатить 2349, другий – 2890, а третій – 2961 грн., із врахуванням особливостей кожного страхового полісу.

Перелік джерел інформації:

1. Біленчук П. Страхове право України: поняття, завдання, принципи. URL: <https://forinsurer.com/public/03/02/16/289#:~:text=%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%86%D1%96%D1%8F%20%E2%80%93%20%D1%86%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%83%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F,%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B4%D1%96%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B8%20%D0%B2%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%96%D0%B2>.
2. Фёдорова Т.А. Принцип контрибуции. Страхование: учебник. М.: Магистр, 2009. С. 487-489.
3. Тулинов В.В., Горин В.С. Страхование и управление риском: Терминологический словарь. Москва: Наука, 2000. 565 с.